

KAUNO LOPŠELIS – DARŽELIS „PUŠYNĖLIS“
IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASIEKIMŲ
IR PAŽANGOS STEBĖSENOS SISTEMOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ikimokyklinio (IU) ir priešmokyklinio (PU) amžiaus vaikų pažangos ir pasiekimų stebėsenos sistemos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (2024 m. vasario 5 d. Nr. V-131), priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa (2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. V-1269), Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis (2023 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-1142) ir Kauno lopšelio-darželio „Pušynėlis“ ikimokyklinio ugdymo programa (2024 m.).

2. Apraše vartojamos šios sąvokos:

Stebėseną – nuolatinis informacijos apie ugdytinių pažangą ir pasiekimus kaupimas, interpretavimas ir apibendrinimas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie vaiko pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas (refleksija) – paties ugdytinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Stebėsenos informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie vaiko ugdymo(si) patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko iki septynerių metų įgyjamų esminių nuostatų bei gebėjimų visuma ir jo pažangą nusakantys žingsniai, padedančios mokytojams, tėvams, švietimo pagalbos specialistams, kitiems ugdytojams ir vadovams, atpažinti vaikų ugdymosi pasiekimus ir poreikius, įgyvendinti ugdymo turinį, pritaikant jį kiekvienam vaikui ir vaikų grupei, stebėti vaikų pažangą ir tikslingai ugdyti kiekvieną vaiką.

Vaikų ugdymosi pasiekimai – tai ugdymosi procese įgyti vaikų gebėjimai, žinios ir supratimas, nuostatos, apie kuriuos sprendžiame iš vaikų veiklos ir jos rezultatų.

Pasiekimų žingsnis – tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

Ikimokyklinuko/priešmokyklinuko pasiekimų aplankas – individualios vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimo priemonė, kurioje vertinimas grindžiamas mokytojo, vaiko ir jo tėvų bendradarbiavimu.

Vaiko ugdymosi pasiekimų sritis pasiekimų apraše – tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

Vertybinė nuostata – tai ugdymo ir ugdymosi procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, su kitais ir su aplinka.

Esminis gebėjimas – tai nuo gimimo iki šešerių metų kiekvienoje iš ugdymosi pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti.

3. *Stebėsenos/vertinimo tipai:*

3.1. *Diagnosticinis vertinimas* – taip pat taikomas mokytojui pradėjus dirbti su nauja vaikų grupe, kai į vaikų grupę ateina naujas ugdytinis, kai išryškėja nauji vaikų ugdymosi poreikiai, siekiant pažinti vaikus ir numatyti artimiausius jų ugdymosi žingsnius. Jis taip pat naudojamas aiškinantis, kokie individualūs jo ugdymosi poreikiai.

3.2. *Formuojamasis vertinimas* – kasdienio vaiko ugdymosi situacijų stebėjimas. Mokytoja apmąsto, kaip vaikas įsitraukia į veiklą, kaip elgiasi, kas kiekvienam iš jų sekasi, kur reikia pagalbos, kaip vertėtų pakreipti veiklą, kad geriau atitiktų kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius, kokie vaikų siūlymai ir t. t. Vaikas nuolat skatinamas, jam laiku teikiama parama ir pagalba. Kartu su vaiku aptariama, ką jis nuveikė, išmoko, kas patiko ir ką dar norėtų nuveikti, numatomi tolesni veiklos žingsniai. Šio vertinimo metu mokytoja nenaudoja specialių vertinimo įrankių (klausimynų, stebėjimo protokolų ar pan.) ir nenumato specialiai tam skirto laiko.

3.3. *Apibendrinamasis vertinimas* – tai vaiko ugdymosi per įstaigos ikimokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo rezultatų įvertinimas. Nustatoma, ko vaikas pasiekė aštuoniolikoje ugdymosi pasiekimų sričių, ar vaiko ugdymosi pasiekimai atitinka įstaigos ikimokyklinio ugdymo programoje numatytus rezultatus, kokia vaiko pažanga, kokios jo stiprybės ir tobulintinos sritys. Vaikų ugdymosi pasiekimus (nuostatas, gebėjimus, žinias ir supratimą) rodo jų bendravimas ir veikla įvairiose ugdymosi situacijose: vaikų judėjimo būdai; konkretūs veiksmai, poelgiai; kalbėjimas ir rašinėjimas; tyrinėjimas ir mokymosi būdai; meninė raiška ir kt. Įrodymai apie vaikų pasiekimus renkami įvairiais būdais: stebint ir užrašant, fotografuojant, darant garso ar vaizdo įrašus, kaupiant vaikų darbelius, išsaugant jų skaitmeninę kūrybą, kalbantis su tėvais, specialistais ir kt. Renkant vaiko pasiekimų įrodymus, fiksuojami reikšmingi dalykai, kuriuos mokytoja ar specialistai pastebi. Taip pat kalbinami vaikai apie tai, ką jie veikia, jaučia, mąsto, kaip jiems sekasi, kas jiems įdomu, ką jie jau žino, geba, ką dar norėtų sužinoti, veikti ir kt. Siekiant gauti papildomos informacijos, kalbamasi ir su tėvais (dėl pokalbio būdų susitariama).

II. VAIKŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO PASKIRTIS IR NUOSTATOS

4. Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų ir pažangos stebėsenos sistemos paskirtis:

- 4.1. geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si) perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį;
- 4.2. kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą.
5. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų vertinimo paskirtis:
 - 5.1. pažinti kiekvieną vaiką, atpažinti jo pasiekimus įvairiose ugdymosi srityse, stebėti, ko ir kaip vaikas mokosi, ko išmoko, paremti ugdymą(si); priimti pagrįstus sprendimus ugdymui tobulinti;
 - 5.2. pastebėti konkrečius vaiko ypatumus (aukštas mokymosi potencialas, specifiniai ugdymosi, kalbos ir kalbėjimo sutrikimai ir pan.) ir nustatyti papildomų švietimo pagalbos paslaugų poreikį, kurių negali suteikti tėvai (globėjai);
 - 5.3. pagrįstai ir tikslingai planuoti ugdymą panaudojant informaciją apie vaiko pasiekimus ir daromą pažangą darbui su šeima ir kitais ugdymo proceso dalyviais.
6. Vertinimo nuostatos:
 - 6.1. pereinama nuo visiems vaikams taikomos prie personalizuotos (suasmenintos) vertinimo kultūros. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartiniais;
 - 6.2. kompetencijos atsiskleidžia per veiklą, o jų vertinimas grindžiamas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir informacijos iš įvairių šaltinių ir įvairiais būdais kaupimu, apibendrinimu;
 - 6.3. vertinimo metodai parenkami tokie, kurie sudaro sąlygas vaikams pažįstamuose kontekstuose pademonstruoti savo pasiekimus.

III. VAIKŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

7. Vaikų pasiekimai ir pažanga yra vertinami 2 kartus metuose – rudenį (iki spalio 31 d.) ir pavasarį (iki gegužės 31 d.), fiksuojant juos elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ bei visus mokslo metus renkant reikšmingiausius pasiekimus ir pažangą atspindinčius faktus (piešiniai, įv. darbeliai, užduotys, nuotraukos, stebėjimo aprašymai) individualiuose aplankuose (žr. vertinimo sistemos įgyvendinimo grafinė schema, priedas Nr. 7)
8. Į **ikimokyklinio ugdymo grupės ugdytinio aplanką** įsegamos atspausdintos rudens ir pavasario pasiekimų vertinimo diagramos (forma „Mūsų darželis“ sistemoje) bei trumpas (1-3 sakiniai) mokytojo komentaras prie kiekvienos iš 18 pasiekimų sričių (priedas Nr. 1), kuris padėtų suprasti vaiko individualumą, motyvaciją, mėgstamas veiklas, išskirtinius gebėjimus ar tobulintinas puses konkrečioje srityje. Į **priešmokyklinio ugdymo grupės ugdytinio aplanką įsegama** priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo užpildyta forma (priedas Nr. 2, forma „Mūsų darželis“ sistemoje).

9. Visus mokslo metus individualiame vardiniame aplanke sistemingai kaupiami reikšmingiausi ugdytinio pasiekimus ir pažangą atspindintys įrodymai: kūrybiniai darbeliai, nuotraukos, įvairios užduotys, pokalbių, elgesio aprašymai, žodinės kūrybos ir rašytinės kalbos pavyzdžiai ir t.t.

10. Tvarkingai įformintas ugdytinių pažangos ir pasiekimų aplankas kiekvienų metų rugsėjo 1 d. perduodamas ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo mokytojai (jei vaikas pereina į priešmokyklinio ugdymo grupę/ kitą ikimokyklinio ugdymo grupę). Priešmokyklinės grupės mokytojas gegužės mėnesį tinkamai užpildytą aplanko turinį atiduoda ugdytinio tėvams.

11. Ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimo aplanke kaupiami ir pateikiami svariausi visų vaiko pasiekimų (ikimokyklinukų)/ ugdymo (priešmokyklinukų) sričių įrodymai (gali būti labai geri, pakankami ir tobulintini pasiekimai).

12. Visi pasiekimus ir pažangą atspindintys įrodymai turi turėti šiuos įrašus (priedas Nr.3):

12.1. data;

12.2. *Ikimokyklinės grupės*: pasiekimų sritis/ sritys, konkretus pasiekimas ir žingsnis (1-6); *Priešmokyklinės grupės*: kompetencija, ugdymosi sritis, konkretus gebėjimas.

12.3. trumpas aprašymas (jei tai yra užduotis, tyrimas, vaiko veiklos stebėjimas, rašytinė/sakytinė kalba, fotografija);

12.4. įrašą pateikusio mokytojo vardas, pavardė.

13. *Vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo aplankas* yra kaupiamas šiuo tikslu:

- ugdytiniams – pastebėti savo pasiekimus ir pažangą, kritiškai įsivertinti, pasidžiaugti;
- tėvams – įvertinti vaiko pasiekimus ir pažangą; bendradarbiaujant su mokytoju planuoti tolimesnius pasiekimų žingsnius/ ugdymo gaires;
- mokytojams – planuoti ugdomąją veiklą ir kaupti įrodymus apibendrinamajam įvertinimui.

14. Mokytojo sukauptas vaiko pasiekimų ir pažangos aplanko turinys aptariamas individualiuose pokalbiuose su tėvais, kurie vyksta kiekvienais mokslo metais **spalio ir gegužės** mėnesiais mokytojų nekontaktinių valandų metu. Individualių pokalbių grafiko forma pateikta priede Nr. 4. Po pokalbio užpildoma ir pasirašoma tolesnio bendradarbiavimo siekiant vaiko pažangos forma (priedas Nr. 6), kuri įsegama į vaiko pasiekimų ir pažangos aplanką.

15. Visi tėvai dalyvauja individualiuose vaiko pasiekimų ir pažangos vertinamuosiuose pokalbiuose, kadangi yra atsakingi už vaiko fizinę, psichologinę bei socialinę raidą.

16. Vaikų, lankančių logopedinius užsiėmimus, tėvų individualūs susitikimai su logopedėmis vyksta **spalio ir gegužės** mėnesiais logopedžių nekontaktinių valandų metu. Individualių

pokalbių grafiko forma pateikta priede Nr. 5. Po pokalbio užpildoma ir pasirašoma tolesnio bendradarbiavimo siekiant vaiko pažangos forma (priedas Nr. 6).

17.Įvykę individualūs pokalbiai aptariamai lapkričio ir gegužės/birželio mėnesiais vykstančiuose mokytojų tarybos posėdžiuose ir prireikus - vaiko gerovės komisijos posėdžiuose. Užpildyti individualių pokalbių grafikai pateikiami direktoriaus pavaduotojui ugdymui iki posėdžio pradžios.

18.Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo aplankas laikomas grupėje ir turi būti visuomet prieinamas grupėje dirbantiems mokytojams, pagalbos vaikui specialistams, administracijai.

IV. DERMĖ IR TĘSTINUMAS TARP UGDYMO PROGRAMŲ

19.Vaikų ugdymo(si) dermę ir tęstinumą užtikrina Kauno lopšelio-darželio „Pušynėlis“ ikimokyklinio ugdymo programos ir Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos svarbiausių ugdymo(si) principų atitiktis ir ugdymo(si) proceso kryptingumas – ugdymo(si) modeliavimas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos (žr. priedas Nr. 8, Nr. 9)

20.Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas.

21.Vaikui pereinant iš ikimokyklinio ugdymo į priešmokyklinio ugdymo grupę, informacija apie vaiko pasiekimus perduodama priešmokyklinio ugdymo grupės mokytojui.

22.Aprašas skelbiamas lopšelio – darželio interneto svetainėje www.ldpusynelis.lt

23.Pagrindiniai ir pageidaujami mokyklos veiklos rezultatai – mokinių asmenybės branda, individualias galimybes atitinkantys ugdymo(si) pasiekimai ir nuolatinė ugdymo(si) pažanga.
